

B. anecdote(s)

anecdote(s) – onderwijscommissie

Ik werd voor de onderwijs commissie gevraagd toen HvV decaan was. Naast mijzelf, als voorzitter, zaten ook Roel Wieringa, Frances Brazier en voor wiskunde Freek van Schagen erin. Onze taak, een onderwijsbelastings-model op te stellen, ging gepaard met vele discussies, met name over het verschil tussen het wiskundeonderwijs en het informaticaonderwijs. Zowel practica als afstudeer-projecten bleken moeilijk van een uniforme onderwijs-last te voorzien.

Ook aan de *eindtermen* discussie zaten vele haken en ogen. Er werd toen van uitgegaan dat opleidingen de gehele faculteit, toen W&I, toebehoren, en als zodanig door secties en disciplines heenliepen. Vanuit dat besef is het van belang te onderkennen wat gemeenschappelijk is aan de opleidingen, en waar deze verschillen.

anecdote(s) – decaan

Als voorzitter van de facultaire onderwijs commissie werd ik gevraagd zitting te nemen in een commissie van *wijze mannen*, met ondermeer Jaco de Bakker en Gerke Nieuwland, om ter opvolging van HvV een kandidaat te zoeken, die in staat was de faculteit veilig door de op hand zijnde clustering te loodsen. Dat een dergelijke taak zwaar is mag blijken uit de metafoor *het mennen van een dood paard*, die HvV, ter aanduiding van zijn taak als decaan, gebruikte. Uiteindelijk heeft de commissie Rien Kaashoek als clusterings-decaan voorgesteld.

anecdote(s) – hypermedia

Bij een vakgroep vergadering, in de periode dat HvV decaan was, diende ik een voorstel in voor een *hypermedia lab*, met wat meer geavanceerde hardware en software, ter ondersteuning van het onderzoek *hypermedia* en afstudeerprojecten. Dit voorstel werd door de vakgroep kennelijk niet serieus genomen, en weg-gestemd met de opmerking, bij monde van Andy Tanenbaum en Jan Treur, “dat lukt je nooit, voor onderzoek hypermedia heb je een groep van tenminste tien mensen nodig”. Na de vergadering heb ik het DejaVU¹ raamwerk opgesteld, waarin het gebruik van open source software centraal stond. De daarvoor benodigde

¹www.cs.vu.nl/~eliens/online/projects/dv

disk-quota werden door Ruud Wiggers steeds ruimhartig ter beschikking gesteld, met instemming van Jim van Keulen.

Reind van de Riet merkte later op dat hij verbaasd was dat HvV me in de vakgroepvergadering niet steunde. Desgevraagd, rechtvaardigde HvV het ontbreken van steun door te zeggen dat hij als decaan niet de indruk wilde wekken me voor te trekken.

Pas vele jaren later, ruim na een tweetal promoties op het gebied van hypermedia en informatie visualisatie, werd het oorspronkelijke idee gerealiseerd, in de vorm van de *multimedia zaal*².

anecdote(s) – de jongens

De AiO's die met de eerste en tweede geldstroom op het DejaVU project aangesteld konden worden, Jacco van Ossenbruggen en Bastiaan Schönage, waren mondige studenten. Samen met Martijn van Welie, die later AiO werd bij Gerrit van der Veer, en Frank Nieesink, AiO bij HvV, vormde dit groepje *de jongens*. De jongens bewezen dat het leuk was om onderzoek te doen, al klaagde Frank Nieesink soms over zijn behoefte aan een *aai over de schouder*.

De jongens, op hun beurt, zagen de sectie als een *familie*, met Jacco van Ossenbruggen, die al wat ouder was, als *oom*, Gerrit van der Veer als *grootvader*, en de rest laat zich raden. Een vrolijk en productief stel en, zoals zal blijken, niet op hun mondje gevallen.

anecdote(s) – onderzoekschool

Voor de instelling van de onderzoekscholen was er geen gereguleerd opleidings-traject voor de promovendi. Toen de onderzoeks-school SIKS in het leven geroepen werd, kwamen er met regelmaat AiO-cursussen, over tal van onderwerpen. De AiOs van de VU, de jongens, vielen op door hun mondigheid, wat het door sommigen van de docenten niet in dank werd afgenomen. Toen dat in SIKS-gelederen besproken werd, zei HvV tegen mij, op enigszins verwijtende toon, dat ze mijn *verbale stijl* hadden overgenomen. Later werd, bij monde van John-Jules Meijer, de mondigheid van onze AiO's, heel expliciet, positief gewaardeerd, en als model aan de overige SIKS-AiO's voorgehouden.

anecdote(s) – promotie

Het onderzoek binnen het DejaVU project raakte aan vele deelgebieden, buiten de discipline van software engineering. Als respectievelijk promotor en co-promotor, raakten HvV en ik enigszins in paniek toen een van de lezers van het proefschrift van een van onze promovendi opperde dat er wellicht sprake was van plagiaat. Uiteindelijk liep het met een sisser af, en konden we deze zeer scrutineuze lezer duidelijk maken dat een inleidend deel *informatie visualisatie* noodzakelijk was in een proefschrift waarin zowel software engineering als informatie visualisatie als onderwerp van onderzoek besproken wordt. De promovendus hebben we vervolgens op gewezen nauwkeurig te zijn met citaten en referenties, waar in het vakgebied van de Informatica over het algemeen nogal slordig mee wordt

²www.cs.vu.nl/~eliens/multimedia/zaal.html

anecdote(s)

omgegaan. HvV gaf naar aanleiding van dit incident te kennen dat hij in de toekomst zijn vingers niet meer wilde branden aan een deelgebied dat buiten zijn expertise, software engineering, valt.

anecdote(s) – dress code

Bij een borrel in het *bruin cafe*, in het hoofdgebouw, zei de toenmalige beheerder, een jonge man van ergens in de dertig, met blond haar, van wie ik de naam vergeten ben, op een gegeven moment tegen me “zie je die mensen daar?”, en hij wees daarbij op een groepje mannen in drie-delig pak, met stropdas. “Als ik jou naast dat groepje zet, en voor het Centraal Station, waar denk je dan dat je het beste bij past?” Verschrikt, en enigszins defensief, merkte ik op dat ik in mijn buurt, de Jordaan in Amsterdam, meer en meer een buurt van intellectuelen en kunstenaars, tamelijk goed pas. Hij voegde daar vervolgens aan toe dat hij me alleen maar wilde helpen, en dat het mijn promotiekansen niet ten goede zou komen als ik mijn stijl van kleding niet zou aanpassen.

Ook Reind van de Riet heeft me eens in vertrouwen meegedeeld dat er binnen de faculteit mensen waren die me op mijn voorkomen bekritiseerden. Toegegeven, mijn *dress code* is soms voor verbeteringen vatbaar, maar buiten officiële gelegenheden zie ik dit als een persoonlijke keuze.

anecdote(s) – CWI

De uitnodiging voor een gast-verblijf aan het CWI, voor een periode van twee jaar, kwam van Jan Treur. In een gesprek met Martin Kersten, die ik kende uit het PRISMA project, en met wie ik een gemeenschappelijke negatieve herinnering deelde aan de samenwerking met Philips, leken er tal van raakvlakken te zijn, met name op het vlak van *information retrieval* binnen het muziek domein. Behalve *music retrieval* vatte ik in het CWI ook interesse op voor 3D, ondermeer door de beschikbaarheid van SGI workstations, en schreef ik het RIF³ voorstel, voor *information retrieval in virtual environments*. Mede dankzij de OiO op dat project, Alex van Ballegooi, kon het vak Multimedia Authoring ontstaan. Echter, na een jaar op het RIF project gezeten te hebben viel het onderzoek hem te zwaar, en besloot hij in overleg met Martin Kersten programmeur te worden bij de groep aan het CWI die zich met *video retrieval* bezig hield. De gelden die daardoor van het RIF project overbleven zijn naar het WASP⁴ overgeheveld, waardoor Zhisheng Huang's aanstelling met twee jaar verlengd kon worden.

anecdote(s) – visitatie

In de periode dat ik bij het CWI zat, voor een dag per week, vroeg Kobus Oosterhof me de onderwijs-visitatie op me te nemen, wat inhield het schrijven van een zelfstudie voor de opleidingen Informatica, Kunstmatige Intelligentie, en Bedrijfs-Informatica. Bij mijn aarzeling zegde hij me onderwijs ondersteuning toe, voor de periode van een jaar, wat resulteerde in een aanstelling van een half

³www.cs.vu.nl/~eliens/research/rif.html

⁴www.cs.vu.nl/~eliens/research/wasp.html

jaar voor Zhisheng Huang, bovenop de aanstelling gefinancierd vanuit het WASP project.

Vele hoofden, vele meningen. Maar na het voorzitterschap van de facultaire onderwijs commissie vond ik het een uitdaging om, met ondersteuning van Anjo Bikker-Burggraaf en Jose van Schie, in een samenhangende zelfstudie⁵ de verschillende opleidingen naar overeenkomst en verschil te beschrijven. Voor elk van de opleidingen was er echter een aparte visitatie commissie, en het rapport werd bekritiseerd omdat de *bespreking in context* extra moeite van de commissie vergde. Desalniettemin verliepen de visitaties voorspoedig, en was ik een (bestuurlijke) ervaring rijker.

Vermeldenswaard is dat HvV een schrobbering kreeg van de visitatie commissie Bedrijfs-Informatica, die hem vroeg hoe het mogelijk was dat iemand die zoveel onderwijs-taken en afstudeerders had, ook opdracht kreeg de zelfstudie samen te stellen. Toen ik daarbij opmerkte dat ik bovendien voor mijn onderzoek bij het CWI geen onderwijs compensatie kreeg was de boot aan. Maar eerlijk is eerlijk, de helft van de afstudeerders werd door drie mensen gedaan, Henri Bal, Maarten van Steen en ik. En van die drie nam ik de helft voor mijn rekening.

anecdote(s) – online

Op een gegeven moment kreeg ik een email van Andy Tanenbaum met de vraag of ik wist dat ik 70.000 paginas op het Web had staan. Uit de web-statistics bleek dat ik de helft van alle web-pages, over de gehele VU web-site, die door Google nagespeurd werden voor mijn rekening nam. Vanuit een gevoel dat *big brother* me bekeek vroeg ik waarom hij daar op lette. Toen hij daar op antwoordde: *curiosity*, legde ik hem uit dat een groot deel van die paginas gegenereerd was, en verwees hem naar mijn CV⁶, waarin ik uitleg dat ik al geruime tijd, lang voordat dat algemeen gebruik werd, bezig ben al het materiaal, inclusief het onderwijs-materiaal en mijn boeken, online beschikbaar te stellen, in een veelheid aan formaten, inclusief het door mij ontwikkelde *slide/presentatie*-formaat. Zo staat bij voorbeeld ook de *zelfstudie informatica* online, alsook dit manuscript⁷, beide vanwege het vertrouwelijke karakter, vanzelfsprekend, beveiligd door een password.

anecdote(s) – multimedia

Van een student hoorde ik eens, nog in de vorige eeuw, dat in de AI gang werd gezegd: Eliëns doet alleen maar leuke dingen. Vandaar dat ik in het college *inleiding multimedia* de studenten duidelijk probeerde te maken dat multimedia niet *leuk* is, maar dezelfde disciplines en doorzettendheid vereist als andere deelgebieden in de Informatica.

Hoewel voorstelbaar, is het een misverstand te denken dat ik de multimedia vakken op eigen initiatief ben begonnen. Op een teleurstellend lege sectie-vergadering deed ik als enige, op uitnodiging van HvV, een voorstel voor een extra

⁵www.cs.vu.nl/~eliens/visitatie

⁶www.cs.vu.nl/~eliens/cv

⁷www.cs.vu.nl/~eliens/gesprek

anecdote(s)

master-specialisatie naast software engineering: multimedia. Mijn terughoudendheid om, buiten multimedia authoring, de oorspronkelijk voor Multimedia en Cultuur voorgestelde vakken te geven, werd voor *inleiding multimedia* opgelost door overreding en voor de *multimedia casus* door een regelrecht bevel. Doordat Jan van Wouwe, van de onderwijs-directie, op mijn verzoek toezag op mijn totale onderwijs-belasting, werd me door HvV de optie geboden het vak OOP te laten vallen. Dit vak is in september 2002 door Ralf Laemmel overgenomen, en later voor een jaar door Patricia Lago, toen Ralf Laemmel de VU verruilde voor Microsoft Research, Seattle. In juni 2006 werd de *multimedia casus* me op even autoritaire wijze weer afgenomen, met als argument de in het jaargesprek besproken onderwijslast, ondanks de goede resultaten, en zelfs papers die het heeft opgeleverd.

anecdote(s) – research

Kort na het jaargesprek kwam er van Chris Verhoef een verzoek mijn stukje voor de vorige onderzoeksvisitatie aan te passen aan de huidige situatie. Kennelijk was, bleek later uit een email-uitwisseling, de komende onderzoeks-visitatie besproken in een sectie-bijeenkomst, waar ik, vanwege de vrije dagen die ik opgenomen had om mijn verlofstuwmeer weg te werken, niet bij was.

Ik had na het jaargesprek reeds een zeer beknopt plan van onderzoek⁸ online gezet, en stuurde als antwoord de url op, met een kopie van de tekst in de email.

Het antwoord wat ik van Chris Verhoef kreeg verbaasde me, en ik kreeg de indruk dat er een zeer negatieve vooringenomenheid tegen mij leefde. Het bleek, liet HvV desgevraagd weten, dat Chris Verhoef een latex-file verwachtte, met bibtex referenties. Op mijn antwoord, dat veel mensen, ook in binnen de faculteit, MS-Word gebruiken, en dat de tekst zonder enig probleem van een web pagina te copy-and-pasten is, gaf HvV toe dat Chris Verhoef wellicht wat *kort door de bocht* was.

⁸www.cs.vu.nl/~eliens/research/research-plan-06.html